

28.11.2018

Asia/20

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.11.2018 § 745

HEL 2018-004921 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Arja Karhuvaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

19.11.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Perusteluosan viimeiseen kappaleen ensimmäisen virkkeen jälkeen lisätään seuraavaa:

"Sosiaali- ja terveyslautakunnalle ja kaupunkiympäristölautakunnalle raportoidaan viimeistään 31.5.2019 miten asiaa on tarkoitus ratkaista."

Kannattaja: Terhi Koulumies

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

12.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.08.2018 § 200

HEL 2018-004921 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhu-

vaaran ja 17 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien korttelikohtaisia parkkipaikkoja kotihoidon ja -palvelun työntekijöille:

”Helsingin kotihoidon palvelu koostuu kotisairaanhoidon, kotipalvelun ja yökotihoidon käynneistä ja kotihoidon lääkäreiden käynneistä asiakkaiden koteihin.

Kotihoidon asiakaskäynteihin liittyviä pysäköintiongelmia on selvittänyt kaupungin toimialojen välinen työryhmä, jonka kaupunginjohtaja asetti 2010. Työryhmän puheenjohtajana toimi apulaiskaupunginjohtaja (rakennus- ja ympäristötoimen) Pekka Sauri ja sen loppuraportti valmistui 31.1.2011. Työryhmän tehtävänä oli selvittää mitä mahdollisuuksia tie-liikennelainsäädäntö antaa kotihoidon henkilökunnalle pysäköinnin helpottamiseksi ja tehdä ehdotus. Työryhmän raportin johtopäätöksenä todettiin, että Staran leasing-autojen käyttö oli karkeiden kustannusarvioiden perusteella taloudellisesti tehokkain tapa hoitaa kotihoidon palvelun toteuttamiseksi tarvittavat kuljetukset, ja sen arveltiin olevan myös joustavin liikkumistapa.

Nykytilanne

Kotihoidon työntekijät tekevät tällä hetkellä kotikäyntejä asiakkaiden luokse jalkaisin, polkupyörillä, julkisilla liikennevälineillä, Staran leasing-autoilla tai heille on myönnetty oman auton käyttöoikeus. Liikkumistapa kotikäynnille valitaan asiakkaan osoitteen, asiakkaan käynnin syyn mukaan tai työntekijän mukaan. Kaikilla kotihoidon työntekijöillä ei ole ajokorttia eikä omaa autoa käytettävänä. Eteläisen kantakaupungin alueella autoja ei käytetä lainkaan, koska parkkipaikkoja tai avointa tilaa ei ole auton pysäköintiin. Kotihoidon optimointiohjelma osaltaan korjaa kotihoidon työntekijöiden reittejä asiakkaalta toiselle, kun se otetaan käyttöön vuoden 2019 aikana.

Kotihoidon ohjaajille tehty alustava kartoitus pysäköintitilanteesta

Kotihoidon ohjaajille tehtiin alustava kartoitus kesäkuussa 2018, mitä ongelmia nykyinen pysäköintikäytäntö aiheuttaa kotihoidon henkilökunnalle päivittäisessä asiakaskäyntien suorittamisessa.

Kotihoidon henkilökunnalle jokapäiväinen parkkipaikkojen etsiminen asettaa aikatauluhaasteita, työaika kuluu parkkipaikan etsimiseen asiakastyön sijasta. Kotihoidon työntekijöitä on sakotettu, koska asiakkaan luona käynti venyi asiakkaan tarpeiden takia. Lisäksi sakkoja on saatu mm. siksi, että taloyhtiöiden asukkaat voivat kutsua pysäköintivalvontafirman sakottamaan asukkaiden mielestä väärälle paikalle jätetystä autosta.

Pysäköintijärjestelyistä yksityisten tahojen ja kaupungin kiinteistöjen kesken ei ole sovittu keskitetysti, vaan jotkut lähipalvelualueet ovat sopineet erikseen eräiden taloyhtiöiden ja asiakkaiden kanssa pysäköinnistä. Näitä sopimuksia on kuitenkin erittäin vähän. Käytäntö vie paljon aikaa, ja on haavoittuva, jokaisen asiakkaan kohdalla tulee sopia erikseen ja kiinteistöjen ratkaisut vaihtelevat. Jotkut asiakkaat ovat antaneet kotihoidolle luvan käyttää omia parkkipaikkojaan.

Erityisen hankalaa on yökotihoidon työntekijöillä. Yöaikainen käynti tehdään usein yksin ja yöaikaan talojen parkkipaikat ovat täynnä. Parkkipaikka löytyy usein niin kaukaa, että yöhoitajat parkkeeraavat usein jalkakäytävälle, mutta eivät pelastustielle. Lisäksi kaupungissa on alueita, jotka ovat turvattomia kävellä kotihoidon repun kanssa yöaikaan.

Kotihoidon henkilökunta on maksanut itse pysäköintisakkonsa. Sakon saanut työntekijä tekee reklamaation pysäköinninvalvontafirmaan ja toisinaan saa peruttua sakon, mutta ei aina. Joissakin erityisen kohtuuttomissa tapauksissa kaupunki on korvannut sakon. Yleisesti ottaen henkilökunta pitää nykyisiä pysäköintiongelmia ja sakkomaksuja kohtuuttomina.

Selvityksessä ratkaisuvaihtoehtoiksi henkilökunta toivoo auton käytön sijaan myös skoottereita, sähkömopoja ja sähköpolkupyöriä. Selvityksen mukaan kotihoidon ohjaajat painottavat, että hoitotyön kotikäyntien pysäköintiongelmiin on saatava koko kaupunkia koskeva ratkaisu. Lisäksi selvityksessä on ratkaisuksi pohdittu erilaisia kuljetusmuotoja ja taksin käyttöä sekä ehdotetaan, että jokaisessa ao. tehtävään käytettävässä kaupungin leasing-ajoneuvossa olisi GPS-paikannin.

Tieliikennelain kokonaisuudistus

Hallitus on tehnyt hallituksen esityksen HE180/2017 tieliikennelainsäädännön silleen liittyviksi laiksi. Eduskunta hyväksyi 26.6.2018 hallituksen esityksen. Tieliikennepakettiin liittyvässä eduskunnan vastauksessa todetaan uudenlainen tulkinta kotihoidon pysäköintiin kaupungeissa. Tämä tulee huomioida etsittäessä ratkaisuja kotihoidon pysäköintiongelmiin.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kokonaisratkaisua kotihoidon hoitajien pysäköintiongelmiin etsitään koko kaupungin laajuisesti. Hoitajien ja lääkäreiden kotikäyntejä tehdään myös kotisairaalsa. Ratkaisuja pysäköintiin tulee käsitellä kokonaisuutena sekä kotihoidon että kotisairaalan henkilökunnan osalta.

Kaupunkiympäristölautakunta on lausunnossaan 14.8.2018 esittänyt, että Helsinki selvittäisi hoitajien kotona tehtävän asiakastyön kokemukset pysäköintipaikkatilanteesta ja että Helsinkiin kehitetään asiakkuuskortteihin asioimispysäköintipaikkajärjestelmä. Sosiaali- ja terveyslau-

takunta on samaa mieltä selvityksen tekemisestä ja yhteisestä ratkaisujen etsimisestä. Lautakunta katsoo, että selvitykseen ja toimenpiteisiin on ryhdyttävä viipymättä.

Lautakunta katsoo myös, että kunnes kaupungin tasoinen selvitys ja toimenpiteet on tehty, kotihoitajien sakottamista tulisi voida neuvotteluteitse estää esimerkiksi tuulilasiin asetettavalla kyltillä, joka ilmentää kyseessä olevan kotihoidon tai kotisairaalan auton. Tällöin ainakin kaupungin pysäköinninvalvonta voisi jättää sakottamatta, mikäli auto ei ole liikennettä estävästi tai vaarallisesti pysäköity.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Jokapäiväinen parkkipaikan hakeminen on ylimääräinen ja turha paineen aihe kotihoidon kotikäynnillä. Sillä on negatiivisia työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia hoitajille, jotka tekevät asiakastyötä asiakkaiden kotona. Pysäköintipaikan etsimiseen kuluva aika on aina pois asiakkaiden luona käytetystä ajasta."

Käsittely

21.08.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Mari Rantanen: Lisätään lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia loppuun: "Lautakunta katsoo, että selvitykseen ja toimenpiteisiin on ryhdyttävä viipymättä.

Lautakunta katsoo myös, että kunnes kaupungin tasoinen selvitys ja toimenpiteet on tehty, kotihoitajien sakottamista tulisi voida neuvotteluteitse estää esimerkiksi tuulilasiin asetettavalla kyltillä, joka ilmentää kyseessä olevan kotihoidon tai kotisairaalan auton. Tällöin ainakin kaupungin pysäköinninvalvonta voisi jättää sakottamatta, mikäli auto ei ole liikennettä estävästi tai vaarallisesti pysäköity."

Kannattaja: jäsen Matias Pajula

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Seija Meripaasi, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, puhelin: 310 52482
seija.meripaasi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 14.08.2018 § 364

HEL 2018-004921 T 00 00 03

Hankennumero 5264_65

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on ollut kotisairaalan ja kotipalvelun pysäköintimahdollisuuksia selvittänyt työryhmä, jonka kaupunginjohtaja asetti syksyllä 2010. Työryhmän puheenjohtajana toimi apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri ja sen loppuraportti valmistui 31.1.2011.

Työryhmän tehtävänä oli

- selvittää mitä mahdollisuuksia nykyinen tieliikennelainsäädäntö, liikennemerkkien käyttö ja kaupungin käytäntöjen muuttaminen antavat kotisairaalan ja kotipalvelun henkilökunnan pysäköinnin helpottamiseksi.
- tehdä ehdotus tarvittavista toimenpiteistä.

Työryhmä teetti konsulttityön, jonka tavoitteena oli vertailla toiminnalliselta ja taloudelliselta kannalta, mitä mahdollisuuksia on luopua rakentamispalveluliikelaitos Staran leasing- ja omista autoista ja siirtyä käyttämään kuljetusjärjestelmää, jossa kuljettaja vie ja hakee työntekijän asiakkaan luota. Vaihtoehtoisena kuljetusmuotona tutkittiin Staran leasing-autojen korvaamista takseilla.

Johtopäätöksenä on, että Staran leasing-autojen käyttö kotihoidon kuljetuksissa on karkeiden kustannusarvioiden perusteella taloudellisesti tehokkain kotisairaanhoidon ja -palvelun kuljetusten hoitamisessa. Se on myös joustavin liikkumistapa. Taksien käyttö Staran leasing-autojen sijasta kasvattaa kustannuksia selvästi, kuten myös yhteiskyytien järjestäminen Staran leasing-autolla ja kaupungin palkkaamalla kuljettajalla.

Jatkotoimenpidesuosituksiksi esitettiin seuraavaa:

- selvitykset virka-autoille osoitettujen paikkojen lisäämisestä ja/tai niiden pysäköintioikeuksien laajentamisesta esim. nykyisillä aika- tai muuten rajoitetuilla paikoilla.
-

- tarkemmat selvitykset mahdollisuuksista viranomaisyhteistyön parantamiseksi ja hallinnollisista toimenpiteistä sakotuskäytännön muuttamiseksi.
- selvitys pysäköintiyhteistyöstä kaupungin eri toimijoiden (koulut, päiväkodit) ja yksityisten tahojen kanssa (taloyhtiöt, pysäköintilaitokset, kaupungit).
- pienparannustoimenpiteet Töölön ja Kivelän sairaalan pysäköintijärjestelyissä.

Tieliikennelain 48 §:n poikkeussäännöksessä on esitetty, että ajoneuvo, joka on tienpidossa, liikennevalvonnassa tai poliisin, rajavartiolaitoksen tai tullin virkatehtävissä, saa pysäköintisäännösten estämättä tilapäisesti pysäyttää tai pysäköidä tehtävän vaatimalla tavalla edellyttäen, ettei liikennettä ilmeisesti vaaranneta. Kotisairaanhoidon ja kotipalvelun lisäämistä kyseiseen lainkohtaan pidetään käytännössä mahdollisena, koska kysymyksessä olisi aiempiin poikkeusryhmiin verrattuna täysin poikkeava ryhmä. Lisäksi on olemassa myös lukuisia muita tärkeitä pidettyjä ammattiryhmiä, jotka tällöin tulisi tai haluttaisiin tasapuolisuuden nimissä ottaa säännökseen mukaan.

Kaupunki ei voi myöskään sallia pysäköintiä jalkakäytävällä tieliikennelain vastaisesti. Pysäköinninvalvonta voi tarkkailla jalkakäytävällä olevaa kaupungin autoa normaalia pidempään ennen kuin antaa pysäköintivirhemaksun. Se ei voi kuitenkaan antaa kaupungin autoille erityiskohtelua, koska kaikkia pitäisi lähtökohtaisesti kohdella tasapuolisesti.

Maksullisen pysäköinnin vyöhykkeitä muutettiin vuonna 2016 siten, että kallein I -vyöhyke laajeni. Viime vuosina myös asukaspysäköinnin hintaa on nostettu. Nämä toimenpiteet voivat osaltaan helpottaa vapaan pysäköintipaikan löytymistä. Tonteilla ja kiinteistöjen piha-alueilla voi päivisin olla vapaata pysäköintitilaa. Pysäköintipaikkojen tarvitsijoiden tulisi tällöin sopia erikseen asianomaisten tahojen kanssa mahdollisten vapaiden paikkojen käytöstä.

Kotikäyntiasiakastyötä tekevien työntekijöiden kokemukset pysäköintipaikkatilanteesta

Kaupunkiympäristön toimiala selvitti lausuntoa varten kaupungin sosiaali- ja terveystoimelta sen kokemuksia nykyisestä pysäköintitilanteesta. Tämän lisäksi tiedusteltiin, onko kokeiltu tai otettu käyttöön kotipalvelun pysäköintipaikkatilannetta selvittäneen työryhmän ehdotuksia.

Kokemukset pysäköintipaikkatilanteesta vaihtelevat. Täysin ongelmattomaa se ei ole missään ja esimerkiksi eteläisessä kotihoitoyksikössä autoja ei käytetä vaikeiden liikenneolosuhteiden vuoksi lainkaan. Pysä-

28.11.2018

Asia/20

köintilupakaan ei välttämättä auttaisi, jos paikkoja ei ole tarjolla. Maksutonta pysäköintiä on esitetty kotihoidon, yökotihoidon ja kotisairaalan autoille. Virka-autojen korvaamista kuljettajalla ja leasing-autolla ei ole kokeiltu Helsingissä.

Pysäköintivirhemaksujen maksamisessa on jonkin verran eroja eri kotihoidon yksiköiden välillä. Jotkin yksiköt maksavat sakkoja, jos ne aiheutuvat hoitotilanteen pitkittymisestä. Osa yksiköistä ei maksa sakkoja, vaan jokainen maksaa sakkonsa itse, vaikka se koetaan monesti kohtuuttomaksi. Käyttöön toivottiin työajo-kylltiä, jonka käyttö huomioitaisiin pysäköinninvalvonnassa.

Taloyhtiöt ovat antaneet vaihtelevasti pysäköintipaikkoja kotihoitotyöntekijöiden käyttöön. Tällä keinolla onkin joillain alueilla saatu helpotusta pysäköintiongelmaan. Sopimusten laadinta ja niiden hallinta on kuitenkin lisännyt työmäärää melkoisesti.

Kyselyn vastauksissa ehdotettiin myös sähkömopojen ja skoottereiden käyttöä, koska ne ovat autoja helpompi pysäköidä.

Kotihoidon henkilökunnalle ei ole perusteltua merkitä erikseen pysäköintipaikkoja yleisillä alueilla, vaikka selvitys osoitti, että kotihoidon yhtenä ongelmana on pysäköintipaikkojen riittämättömyys. Kotihoidolle merkittjä pysäköintipaikkoja tarvittaisiin paljon, koska asiakkaita on kaikkialla kaupungin alueella. Lisäksi asiakkaat vaihtuvat, jolloin uusien paikkojen merkitseminen ja vanhojen poistaminen olisi työlästä. Koska varsinkin kantakaupungissa pysäköintipaikoista on muutenkin pulaa, kotihoidolle merkityt paikat vaikeuttaisivat asukkaiden, heidän vieraidensa, yritysten sekä yritysten asiakkaiden pysäköintiä. Merkittyjenkään paikkojen vapaana oloa ei voida taata. Erilaiset pysäköintikyllit ovat ongelmallisia, koska niiden oikeaa käyttöä on vaikeaa valvoa.

Kotihoidon työntekijöiden pysäköintiongelman helpottamiseksi jatketaan kotisairaalan ja kotipalvelun pysäköintimahdollisuuksia selvittäneen työryhmän suositusten jatkokehittämistä ja soveltamista käytäntöön yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juha Hietanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi